

Brussel, 18.2.2026
COM(2026) 39 final

2022/0344 (COD)

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT

**overeenkomstig artikel 294, lid 6, van het Verdrag betreffende de werking van de
Europese Unie**

over het

**standpunt van de Raad over de vaststelling van een richtlijn van het Europees
Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG tot vaststelling van een
kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid, Richtlijn
2006/118/EG betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en
achteruitgang van de toestand en Richtlijn 2008/105/EG inzake milieukwaliteitsnormen
op het gebied van het waterbeleid**

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT

overeenkomstig artikel 294, lid 6, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

over het

standpunt van de Raad over de vaststelling van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid, Richtlijn 2006/118/EG betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand en Richtlijn 2008/105/EG inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid

1. ACHTERGROND

Datum van indiening van het voorstel bij het Europees Parlement en de Raad: 22 oktober 2022
(document COM(2022) 0540 — 2022/0344 COD)

Datum van het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité: 22 februari 2023

Datum van het standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing: 24 april 2024

Datum van indiening van het gewijzigd voorstel: n.v.t.

Datum van vaststelling van het standpunt van de Raad: 17 februari 2026

2. DOEL VAN HET VOORSTEL VAN DE COMMISSIE

Rekening houdend met de overkoepelende doelstelling van het waterbeleid van de EU had het voorstel tot doel:

- de bescherming van EU-burgers en natuurlijke ecosystemen te verbeteren door meer verontreinigende stoffen voor te stellen, en daarmee verband houdende milieukwaliteitsnormen waaraan grond- en oppervlaktewaterlichamen moeten voldoen;
- de wetgeving doeltreffender te maken en de administratieve last ervan te verminderen, zodat de EU sneller kan reageren op nieuwe risico's.

3. OPMERKINGEN OVER HET STANDPUNT VAN DE RAAD

Het standpunt van de Raad in eerste lezing weerspiegelt ten volle het politieke akkoord dat op 23 september 2025 tussen het Europees Parlement en de Raad is bereikt. De Commissie steunt dit akkoord, waarvan de belangrijkste punten hierna worden beschreven.

- a) Herziening van stoffen en daarmee verband houdende kwaliteitsnormen

Wat de kern van het Commissievoorstel betreft, worden in het politieke akkoord de meeste door de Commissie voorgestelde herzieningen behouden. De medewetgevers zijn het echter eens geworden over een aantal belangrijke wijzigingen:

- **“Schrapping” van twee extra stoffen** (*atrazine* en *trichloorbenzeen*) naast de vier prioritaire stoffen die in het voorstel van de Commissie worden geschrapt. Het gebruik van *trichloorbenzeen* is grotendeels beperkt en uit de meest recente gegevens blijkt een neerwaartse trend, terwijl *atrazine* sinds 2004 in de EU verboden is. Deze stoffen worden daarom overgeplaatst van de lijst van oppervlaktewaterverontreinigende stoffen in bijlage I (stoffen die aanleiding geven tot bezorgdheid in de hele EU) naar bijlage II (verontreinigende stoffen die aanleiding geven tot bezorgdheid op nationaal niveau) bij Richtlijn 2008/105/EG. Bijgevolg behoeven zij alleen te worden gemonitord en nageleefd in lidstaten waar de stoffen nog steeds aanleiding geven tot bezorgdheid.
- **Uitstel tot een toekomstige evaluatie** van de vaststelling van kwaliteitsnormen voor sommen en/of totalen voor complexe families van stoffen zoals geneesmiddelen, pesticiden, bisfenolen en PFAS, en opdracht aan de Commissie om voor de volgende wetgevingsherziening aanvullende methodologische werkzaamheden te verrichten met betrekking tot geschikte monitoringmethoden en benaderingen voor de vaststelling van kwaliteitsnormen.
- **Geneesmiddelen in grondwater:** In plaats van de door de Commissie voorgestelde kwaliteitsnorm voor “totaal aan geneesmiddelen” wordt een uniforme kwaliteitsnorm vastgesteld voor afzonderlijke farmaceutische stoffen die op nationaal niveau aanleiding geven tot bezorgdheid in grondwater. De lidstaten zijn echter verplicht een strengere norm vast te stellen wanneer kwetsbare grondwaterecosystemen zijn geïdentificeerd. De stof *primidon* (anti-epileptische medicatie) is opgenomen in bijlage I bij de grondwaterrichtlijn als een verontreinigende stof die in de hele EU aanleiding geeft tot bezorgdheid.
- **Grondwaterecosystemen:** De medewetgevers zijn overeengekomen een voetnoot in te voegen waarin de lidstaten worden verplicht strengere drempelwaarden voor grondwaterverontreinigende stoffen vast te stellen indien dit gerechtvaardigd is op basis van wetenschappelijk bewijs en mits er een betrouwbare methode voorhanden is om de aanwezigheid van grondwaterecosystemen vast te stellen. De medewetgevers dragen de Commissie ook op om, in samenwerking met de lidstaten, een methode te ontwikkelen om de aanwezigheid van grondwaterecosystemen vast te stellen.
- **Niet-relevante metabolieten (nrM's) van pesticiden in grondwater:** In het akkoord wordt vastgehouden aan de “middelste waarde” van 1 µg/l en een totaal van 5 µg/l van het oorspronkelijke voorstel, terwijl de lidstaten een strengere of minder strenge individuele norm kunnen vaststellen indien dit gerechtvaardigd is op basis van de beschikbare gegevens over de toxiciteit van de stof. Ook moet de Commissie binnen 24 maanden na de inwerkingtreding een uitvoeringshandeling vaststellen met een (niet-uitputtende) lijst van niet-relevante metabolieten, die regelmatig moet worden herzien.
- **Pesticiden in oppervlaktewater:** De medewetgevers zijn het eens geworden over een kwaliteitsnorm van 0,2 µg/l voor de som van een subgroep van pesticiden (ongeveer 30) die reeds in bijlage I bij de richtlijn milieukwaliteitsnormen zijn opgenomen.

- **Kwaliteitsnormen voor een som van geselecteerde PFAS in grond- en oppervlaktewater:** Voor oppervlaktewater stemden de medewetgevers in met het voorstel van de Commissie tot vaststelling van een strikte norm van 0,0044 µg/l voor een som van 24 PFAS en **om ook TFA (trifluorazijnzuur) toe te voegen aan de som van 24 PFAS, wat neerkomt op een som van 25 PFAS.** Voor grondwater hielden de medewetgevers niet vast aan het voorstel van de Commissie om dezelfde som van 24 PFAS op te nemen als voor oppervlaktewater, maar spraken zij af de strikte kwaliteitsnorm van 0,0044 µg/l toe te passen voor het totaal van vier van de gevaarlijkste PFAS. Daarnaast hebben de medewetgevers overeenstemming bereikt over de opname – met een dynamische aanpassingsclausule – van een minder strenge kwaliteitsnorm voor een som van 20 PFAS, die is afgestemd op de waarde die de drinkwaterrichtlijn voorschrijft. Er werd ook overeengekomen te overwegen om in een toekomstige evaluatie een kwaliteitsnorm voor TFA in grondwater vast te stellen (afzonderlijk of als deel van een totaal).
- b) Toezicht en rapportage
- **Frequentere rapportage van monitoringgegevens en schrapping van de rapportage over de voortgang van maatregelenprogramma's:** De medewetgevers hebben ingestemd met het voorstel van de Commissie om ervoor te zorgen dat monitoringgegevens regelmatig worden gerapporteerd via geautomatiseerde mechanismen voor de indiening van gegevens. De medewetgevers hebben er ook mee ingestemd de verslaglegging te vereenvoudigen door de verplichting voor de lidstaten te schrappen om een tussentijds verslag in te dienen over de voortgang van de uitvoeringsprogramma's van maatregelen, aangezien dergelijke verslaglegging ondoelmatig en omslachtig is.
  - **Versterkte rollen voor het EEA en het ECHA:** De medewetgevers waren ingenomen met het voorstel van de Commissie om de rol van het Europees Milieuagentschap (EEA) te verduidelijken en te versterken wat betreft het éénloketsysteem voor het verzamelen van monitoringgegevens, en van het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) wat betreft het ondersteunen van de Commissie bij toekomstige herzieningen van de aandachtstoffenlijsten en van de lijsten van verontreinigende stoffen.
  - **Aandachtstoffenlijsten voor grondwater en oppervlaktewater:** De medewetgevers zijn het eens geworden over de meeste aspecten van het voorstel van de Commissie, waarbij de monitoring van in de lijsten opgenomen stoffen in het grondwater verplicht wordt gesteld en de procedure voor de monitoring van in de lijsten opgenomen stoffen in oppervlakte- en grondwater wordt gestroomlijnd om deze doeltreffender en beheersbaarder te maken. De medewetgevers zijn ook overeengekomen microplastics en resistentiegenen toe te voegen aan toekomstige aandachtstoffenlijsten zodra geschikte methoden zijn ontwikkeld, zodat gegevens over de concentratie ervan in water kunnen worden verzameld om de ontwikkeling van een risicobeoordelingsmethode te vergemakkelijken.
  - **Verplichte effectgerichte monitoring van hormoonontregelende stoffen:** De medewetgevers zijn overeengekomen het testen van effectgerichte monitoring van bepaalde hormoonontregelende stoffen verplicht te stellen voor een periode van twee jaar, en hebben de Commissie opgedragen een uitvoeringshandeling goed te keuren om de nodige technische specificaties vast te stellen. De medewetgevers hebben de Commissie ook opgedragen te overwegen om, in het kader van de volgende actualisering van de lijsten van verontreinigende stoffen, het gebruik van dergelijke

methoden en de bijbehorende triggerwaarden voor te stellen, ook voor andere groepen stoffen.

- **Emissie-inventarissen:** voortbouwend op het voorstel van de Commissie zijn de medewetgevers overeengekomen te zorgen voor een volledig gestroomlijnde rapportage van emissies van verontreinigende stoffen, met inbegrip van diffuse emissies, aan het portaal voor industriële emissies, waardoor dubbele rapportage wordt vermeden, aangezien de informatie niet langer moet worden gerapporteerd in het kader van de stroomgebiedbeheerplannen.
- **Rapportage van de monitoringresultaten in kaarten; het gebruik van voortgangsindicatoren:** De twee wetgevers hebben ingestemd met de wijzigingen van de Raad om verschillende aanvullende kaarten op te nemen die verschillende combinaties van kwaliteitselementen bestrijken, en om de Commissie in staat te stellen samen met de lidstaten en het Europees Milieuagentschap uniforme “voortgangsindicatoren” te ontwikkelen.
- **Gezamenlijke monitoringfaciliteit:** De medewetgevers zijn overeengekomen de Commissie te belasten met een beoordeling van de haalbaarheid van het opzetten van een gezamenlijke monitoringfaciliteit om de lidstaten op vrijwillige basis te ondersteunen bij het beheer van de monitoringvereisten, waardoor de financiële en administratieve lasten van de lidstaten worden verlicht.
- **Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid:** De medewetgevers zijn overeengekomen de Commissie op te dragen te beoordelen of het haalbaar is producenten die producten in de EU in de handel brengen die een of meer van de in bijlage I bij de Richtlijnen 2006/118/EG en 2008/105/EG vermelde stoffen bevatten, te verplichten bij te dragen in de kosten van de monitoringprogramma's.

c) Grensoverschrijdende samenwerking

De medewetgevers zijn het eens geworden over meer grensoverschrijdende samenwerking, zodat de getroffen lidstaten en de Commissie onmiddellijk op de hoogte worden gebracht van uitzonderlijke omstandigheden zoals extreme overstromingen, langdurige droogtes of accidentele grensoverschrijdende verontreiniging, en adequate samenwerking tot stand wordt gebracht.

d) Toegang tot de rechter

Hoewel dit onderwerp niet in het voorstel van de Commissie aan bod kwam, zijn de medewetgevers overeengekomen om in overeenstemming met het Verdrag van Aarhus specifieke bepalingen inzake toegang tot de rechter in te voeren, vergelijkbaar met de bepalingen die zijn opgenomen in onlangs overeengekomen wetgeving, zoals de herziene richtlijn behandeling stedelijk afvalwater, met betrekking tot handelingen en nalatigheden die onder de artikelen 4, 11 en 13 vallen (namelijk de doelstellingen voor een goede watertoestand, de programma's met maatregelen en de stroomgebiedbeheerplannen).

e) Herinvoering van de gewone wetgevingsprocedure voor het bijwerken van de lijsten van verontreinigende stoffen voor grond- en oppervlaktewater

De medewetgevers hebben geen gevolg gegeven aan het voorstel van de Commissie om voor toekomstige wijzigingen van de lijst van verontreinigende stoffen en de daarmee verband houdende kwaliteitsnormen voor oppervlakte- en grondwater over te stappen van wetgevingshandelingen naar gedelegeerde handelingen, waarbij de gewone wetgevingsprocedure voor toekomstige wijzigingen wordt gehandhaafd. Zij hielden ook vast aan de huidige verplichting voor de Commissie om wetgevingsvoorstellen voor de lidstaten in

te dienen teneinde de emissies van gevaarlijke prioritaire stoffen geleidelijk af te bouwen binnen een tijdschema van maximaal 20 jaar na de opname van de stof in de lijst.

f) Gebruik van gedelegeerde handelingen versus gebruik van uitvoeringshandelingen

Wat betreft de omzetting van comitologiegerelateerde bepalingen met het oog op aanpassing aan het Verdrag van Lissabon, konden de medewetgevers overeenstemming bereiken over alle voorstellen van de Commissie, met uitzondering van de vaststelling van geharmoniseerde referentiewaarden voor het bepalen van de toestand van biologische kwaliteitselementen in oppervlaktewater (die het resultaat zijn van de zogenaamde “intercalibratie”), waarbij de medewetgevers overeenstemming bereikten over uitvoeringshandelingen.

g) Niet-achteruitgangsclausule en vrijstellingen

Deze kwestie kwam niet aan bod in het voorstel van de Commissie. De medewetgevers hebben op basis van een voorstel van de Raad afgesproken een definitie van “**achteruitgang van de toestand**” op te nemen, in overeenstemming met het arrest *Weser*¹ van het Europees Hof van Justitie, om de juridische duidelijkheid te vergroten. Zij kwamen ook overeen **twee nieuwe uitzonderingen op het beginsel van niet-achteruitgang** in te voeren: de ene om de procedures te vereenvoudigen teneinde vergunningen te verlenen voor nieuwe projecten die slechts een tijdelijke achteruitgang veroorzaken, en de andere om nieuwe projecten of activiteiten toe te staan, zelfs als deze de chemische toestand zouden verslechteren, op voorwaarde dat deze achteruitgang het gevolg zou zijn van een loutere verplaatsing van verontreinigende stoffen van het ene waterlichaam naar het andere, zonder nettotoename van de verontreiniging en op voorwaarde dat het ontvangende waterlichaam zich reeds in een minder dan goede chemische toestand bevindt. De vrijstellingen voorzien in een aantal **aanvullende waarborgen** ten opzichte van het oorspronkelijke mandaat van de Raad. Met name in het geval van projecten die tot tijdelijke verslechtering leiden, moet vooraf worden beoordeeld en achteraf worden geverifieerd of de verslechtering na één jaar, of voor biologische kwaliteitselementen na drie jaar, niet kan worden opgespoord. Wat de verplaatsing van verontreinigende stoffen betreft, moet het project/de activiteit vooraf worden gereguleerd of goedgekeurd om na te gaan of: alle mogelijke stappen voor de behandeling van het water vóór de verplaatsing zijn ondernomen; het ontvangende waterlichaam in een slechte chemische toestand verkeert voor de meeste verplaatste verontreinigende stoffen (en met name de meest persistente en bioaccumulerende stoffen) en de ecologische toestand ervan naar verwachting niet zal verslechteren als gevolg van de verplaatsing; waterlichamen die voor drinkwater worden gebruikt, niet worden aangetast; er geen betere milieuopties beschikbaar zijn om redenen van technische haalbaarheid of onevenredig hoge kosten.

h) Nalevings- en omzettingstermijnen

De medewetgevers hebben overeenstemming bereikt over **21 december 2027** als **termijn voor omzetting**, die ervoor zal zorgen dat de lidstaten de nieuwe bepalingen opnemen in de volgende planningscyclus voor het stroomgebiedsbeheer. Wat de **nalevingstermijn voor nieuw geïdentificeerde stoffen** betreft, voorziet de overeenkomst in naleving voor zowel oppervlakte- als grondwater tegen eind 2039, met de mogelijkheid om tijdgerelateerde vrijstellingen toe te passen voor één nieuwe cyclus, d.w.z. tot eind 2045.

4. CONCLUSIE

De Commissie staat achter de resultaten van de interinstitutionele onderhandelingen en kan derhalve het standpunt van de Raad in eerste lezing aanvaarden.

---

¹ [Zaak C-461/13](#).

